

Året Var

Året Var DHF:s FÖRTECKNING ÖVER ÅRTAL I DALARÖS HISTORIA har tagits fram med hjälp av uppgifter tagna ur litteratur som berör Dalarö, sökning via Internet och med hjälp av boende på Dalarö.

**Detta är en fördjupning
av händelsen år**

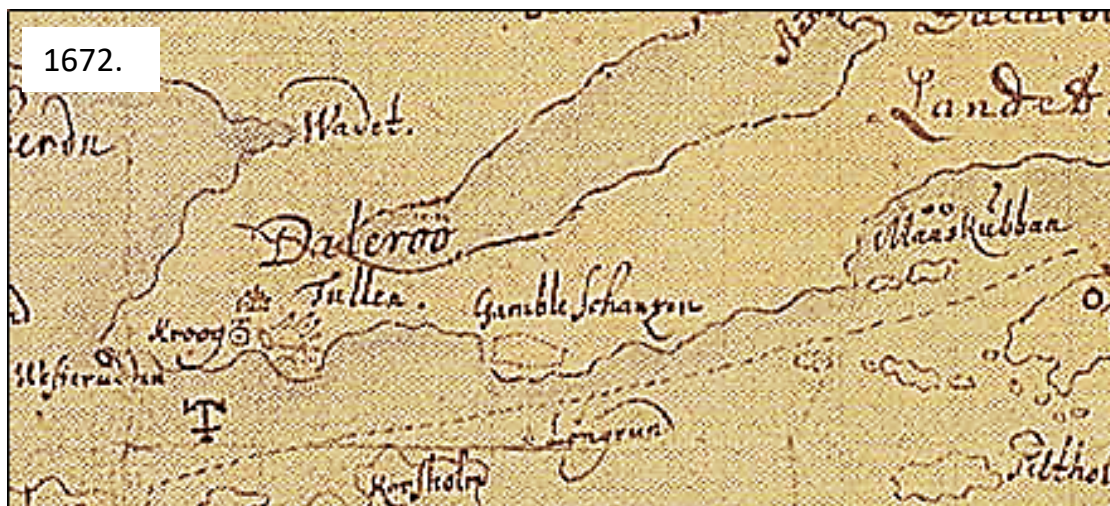
Se nästkommande sidor

1936.

Dalarö firar 300 års jubileum.

1636 flyttar sjötullen till Dalarö, tullkammare inrättas – vilket är det år då Dalarö anges som samhälle. Det var samma år som tullverk skapades. En ny tullprocedur med ett system av inloppsstationer introducerades. Inloppsstation för Stockholm blev Dalarö.

[Mer om sjötullen 1636.](#)

Se även "Året var" år 1636.

Sjötullen 1636

Med start under Gustav II Adolfs regeringstid genomförs en omfattande nyorganisation av hur riket styrs och organiseras. En tydlig drivkraft är att centralisera och effektivisera för att maximera statens inkomster. Detta eftersom Sveriges expansiva utrikespolitik med deltagande i flertalet krig var mycket kostsam. Under 1636 genomfördes en grundlig reformation av tullväsendet just för att tullinkomsterna skulle bidra till att bättra på det ekonomiska läget. Denna reformation lade grunden till den tullmyndighet vi fortfarande har, och följaktligen räknar vi 1636 som Tullverkets födelseår. Man har vid denna tid en tydlig bild av att tullar var lika med inkomster, till exempel sa Axel Oxenstierna redan 1612 att tullar var nödvändigt om ”vi inte platt vele gå under” och 1634 menar han att tullar är ”thet endaste som kan framledes hjälpa att understödja riket”.

Mårten Augustinsson – den första chefen för Tullverket

Den 26 september 1636 utnämndes Mårten Augustinsson till den förste generaltullförvaltaren. Han var född 1600 i Jönköping och son till stadens borgmästare. Han utbildade sig inom handel och räkenskap i Hamburg och arbetade sedan i Axel Oxenstiernas tjänst. Tjänsten som generaltullförvaltare gjorde Augustinsson till en förmögen man. Till exempel hade han rätt till 5 procent av tulluppbörden vilket gav honom en anseelig årsinkomst. Augustinsson adlades 1645 och tog namnet Leijonsköld. Han avled 1656.

Stapelstäder och inloppsstationer

År 1636 fanns det sju städer som fick bedriva handel med utlandet, så kallade stapelstäder. Det var Stockholm, Nyköping, Norrköping, Söderköping, Västervik, Kalmar och Göteborg. De norrländska städerna ingick inte på grund av det så kallade bottniska handelstvånget. Detta var en svensk handelspolitisk bestämmelse som gällde mellan 1350-talet och 1765 och som förbjöd handel via fartyg från Norrland och Finland till orter söder om Stockholm och Åbo. Norrländska och finska hamnar fick inte heller ta emot utländska fartyg. Dock tilläts Gävle att skicka och ta emot utländska fartyg men förtullningen av dessa skulle ske i Stockholm.

Eftersom inga stapelstäder utom Kalmar har öppen kust infördes inloppsstationer. Inloppsstationerna var tullplatser som låg ute i skärgårdarna för att tullen skulle kunna tas ut så långt ut mot kusten som möjligt. På så sätt ville man förhindra smuggling. Exempel på inloppsstationer är **Dalarö**, Barösund och Spårösund på ostkusten och Älvsborg på västkusten.